

Sygn. akt VI Ka 303/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Robert Bednarczyk

Protokolant: Małgorzata Pindral

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2020 roku

sprawy A. G. ur. (...) w B., c. J., I. z domu B.

oskarżonej z art. 286 § 1 kk, art. 284 § 1 kk, art. 586 ksh

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 11 lutego 2020 r. sygn. akt II K 78/16

I. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 456 kpk i art. 439§1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17§1 pkt 9 kpk postępowanie w sprawie umarza;

II. na podstawie art. 632a§1 kpk kosztami procesu obciąża Skarb Państwa za wyjątkiem wydatków oskarżycieli z tytułu ustanowienia pełnomocnika;

III. na podstawie art. 632a§1 kpk zasądza od Skarbu Państwa na rzecz A. G. kwotę 4536 złotych jako zwrot wydatków z tytułu ustanowienia obrońcy.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 303/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie			

wyroku sądu pierwszej instancji	
Wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzlecu z dnia 11 lutego 2020r. w sprawie II K 78/16	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
1.3. Granice zaskarżenia	
1.3.1. Kierunek i	

zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy		

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
2.1. Ustalenie faktów					
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.2. Ocena dowodów					
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu			

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>	
<p>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
	<p>Naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 17 § 1 kpk poprzez prowadzenie postępowania w sytuacji, gdy subsydiarny akt oskarżenia pochodzi od osób nieuprawnionych, albowiem oskarżyciele</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

	<p>posiłkowi nie są pokrzywdzonymi w rozumieniu art. 49 § 1 kpk odnośnie czynu z art. 586 ksh.</p> <p>W zakresie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych podnieść należy, że wobec zasadności poprzedniego zarzutu rozpoznanie pozostałych uchybień jest w świetle art. 436 kpk bezprzedmiotowe.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>W zakresie tego, czy P. K. jest w przedmiotowej sprawie osobą pokrzywdzoną Sąd ten nie podziela argumentacji, zawartej w postanowieniu Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 25 10 2016r. w sprawie VI Kz 203/16. Faktem jest, że dobrami</p>			

prawnymi
chronionymi
przez art. 586
k.s.h. są interesy
wierzycieli
spółek
handlowych,
wyrażające się
w zachowaniu
możliwości
zaspokojenia ich
roszczeń w
postępowaniu
upadłościowym
(por.O. Górniok,
Prawo karne
gospodarcze.
Komentarz, s.
137), skoro
zasadniczą
funkcją
postępowania
upadłościowego
jest zapewnienie
wierzycielom
upadłego
podmiotu w
jak najwyższym
stopniu
możliwości
zaspokojenia się
z jego majątku
(por.J.S. P.,
Upadłość i jej
podstawy, s.
17). Nie należy
jednak tracić z
pola widzenia
tego, że
wskazany
przepis chroni
interesy spółek
handlowych oraz
ich wspólników
w kontekście
ograniczenia
ponoszonych
bez
ekonomicznego
uzasadnienia

strat w związku z pogarszającą się sytuacją finansową spółki (por.Z. Kukuła, Problemy ochrony, s. 118-119) a także prawidłowy obrót gospodarczy. Wskazać jednak należy, że krąg pokrzywdzonych podmiotów każdorazowo jest ograniczony zespołem znamion czynu będącego przedmiotem postępowania oraz czynów współukaranych. Nie jest zatem pokrzywdzonym ten, czyje dobro prawem chronione zostało wprawdzie zagrożone lub naruszone przez czyn, który jest przestępstwem, ale jego ochrona nie należy do jego ustawowych znamion. Taka sytuacja zachodzi co do występku, o jakim mowa. Ponad wszelką wątpliwość przestępstwo z art. 586 ksh ma charakter formalny a co za tym idzie

wystąpienie
jakiegokolwiek
skutku, w tym
także szkody
(zarówno
majątkowej, jak
i niemajątkowej)
nie należy do
zespołu
ustawowych
znamion tego
przestępstwa i
w żaden sposób
nie wpływa ja
jego byt. Jest
ono zaliczonym
do kategorii tzw.
abstrakcyjnego
narażenia na
niebezpieczeństwo.

O ile następstwo
określonego w
tymże przepisie
zaniechania ma
miejsce,
możliwe i
zarazem
konieczne jest
kwalifikowanie
tego typu
zachowania
dodatkowo np.
jako
udaremnienie
lub uszczuplenie
zaspokojenie jej
wierzycieli (art.
300 § 1 k.k.),
faworyzowanie
wierzyciela (art.
302 § 1 k.k.),
przekupstwo
wierzyciela (art.
302 § 2 k.k.),
sprzedajność
wierzyciela (art.
302 § 3 k.k.),
oszustwo (art.
286 § 1 k.k.)
lub wyrządzenie

szkody w obrocie gospodarczym (art. 296 kk). Wtedy i tylko wtedy sprawca swoim zachowaniem bezpośrednio (a nie abstrakcyjnie, w sposób pośredni, nieokreślony wprost znamionami rozważanego typu czynu) narusza lub zagraża konkretnemu dobru prawnemu konkretnego podmiotu. W takim jednak przypadku zastosowanie znaleźć musi instytucja zbiegu rzeczywistego lub pomijalnego albo kumulatywnego zbiegu przepisów.

Trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 26 czerwca 2014 r. II AKa 23/14 LEX nr 1493763, że przedmiotem ochrony przepisu art. 586 k.s.h., którego ratio legis wyraża się we wzmacnieniu prawnej ochrony interesów

wspólników
spółek
handlowych oraz
interesów
wierzycieli
takich spółek, są
zarówno
gospodarcze
interesy
majątkowe
wierzycieli, jak
i wspólników
spółek
handlowych.
Poza takimi
indywidualnymi
przedmiotami
ochrony
występuje
ponadto
przedmiot
rodzajowy,
rozumiany jako
prawidłowy
(wolny od
nieuprawnionych
i nieuczciwych
praktyk) obrót
gospodarczy.
Niezależnie
jednak od
wskazanego
indywidualnego
przedmiotu
ochrony
przepisu art. 586
k.s.h., stwierdzić
należy, iż
normatywna
treść tegoż
przepisu nie
pozwala na
stwierdzenie, iż
wypełnienie
znamion czynu
tego rodzaju
stanowi
pokrzywdzenie
wierzyciela w
rozumieniu art.

49 § 1 k.p.k.
Samo bowiem zachowanie polegające na braku wymaganej przez prawo reakcji w zarządzaniu spółką nie może być jednocześnie utożsamiane z "bezpośrednim" naruszeniem interesu wierzyciela danej spółki. Pogląd ten zasługuje na aprobatę nie tylko z powodów wyżej opisanych. Zważyć bowiem należy, że nawet terminowe złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości nierzadko nie ochroni w żadnym stopniu interesów wierzycieli spółki i to w sytuacji, gdy do ogłoszenia takiej upadłości dojdzie a przecież możliwe są sytuacje, o jakich mowa w art. 12 a i art. 13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe. W tych ostatnich sądach jest zobligowany do

odmowy
uwzględnienia
terminowo
zgłoszonego
wniosku o
ogłoszenie
upadłości,
naruszenie
zatem bądź też
nienaruszenie
sankcjonowanego
art. 586 ksh
nakazu
pozostaje dla
interesów
wierzycieli
obojętne.
Najistotniejsze
jest jednak to, że
jak zostało wyżej
wskazane krąg
pokrzywdzonych
podmiotów
każdorazowo
jest ograniczony
zespołem
znamion czynu
będącego
przedmiotem
postępowania
oraz czynów
współukaranych
a w przypadku
czynu
zarzucanego w
przedmiotowej
sprawie, jak i
czynu wyrokiem
Sądu I instancji
przypisanego ów
zespół znamion
nie wskazuje
na bezpośrednie
naruszenie lub
zagrożenie
dobra prawnego
oskarżycieli.

Wniosek		
Umorzenie postępowania	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
<p>W ocenie Sądu Odwoławczego na gruncie przedmiotowej sprawy ma miejsce bezwzględna przyczyna odwoławcza, o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 9 kpk. Zgodnie z treścią art. 55 § 1 kpk subsydiarny akt oskarżenia wnieść może, przy zachowaniu pozostałych rygorów w przepisie tym określonych, jedynie pokrzywdzony. P. K., jak zostało wyżej podniesione pokrzywdzonym w realiach przedmiotowej sprawy nie jest. Jak słusznie</p>		

wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 2014 r. II KK 120/14, LEX nr 1551329 - zdolność skargowa pokrzywdzonego do złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia musi być wyznaczana w perspektywie zarzuczonego w tym akcie oskarżenia czynu zabronionego. Nie chodzi przy tym nawet o samą kwalifikację prawną tego czynu, ta może bowiem ulec zmianie w trakcie postępowania, ale opis przypisywanego oskarżonemu zachowania uznanego przez oskarżyciela subsydiarnego za przestępstwo. Na gruncie przedmiotowej sprawy P. K.-osoba inicjująca postępowanie przed Sądem Rejonowym w Zgorzelcu-zdolności takiej nie miał co oznacza, że brak

jest skargi
uprawnionego
oskarżyciela. W
takim przypadku
powinnością
Sądu
Odwoławczego
jest uchylenie
zaskarżonego
wyroku w całości
i umorzenie
postępowania.

4.
**OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

1. Brak skargi
uprawnionego
oskarżyciela

Zwięźle o
powodach
uwzględnienia
okoliczności

Powody te
zostały wyżej
wskazane.

**ZSTRZYGNIECIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

**5.1.
Utrzymanie w
mocy wyroku
sądu
pierwszej
instancji**

1.	Przedmiot utrzymania w mocy		
Zwięzłe powodach utrzymania w mocy			
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięzłe powodach zmiany			
5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.	Brak skargi uprawnionego oskarżyciela	# art. 439 k.p.k.	
Zwięzłe powodach uchylenia			

<p>Zgodnie z treścią art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk w sytuacji braku skargi uprawnionego oskarżyciela powinnością Sądu Odwoławczego było uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania.</p>			
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Zwięzłe o powodach uchylenia</p>			
<p>3.1.</p>	<p>Konieczność umorzenia postępowania</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia</p>			
<p>4.1.</p>		<p># art. 454 § 1 k.p.k.</p>	

Zwięźle o powodach uchylecia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Zgodnie z treścią art. 632 pkt 1 kpk 640 § 1 kpk i art. 634 kpk regułą jest obciążenie kosztami procesu, w przypadku umorzenia postępowania prowadzonego z oskarżenia subsydiarnego oskarżyciela posiłkowego. W przedmiotowej	

sprawie
zachodzi jednak
sytuacja, o jakiej
mowa w art.
632a § 1 kpk.
Sąd Odwoławczy
nie podzielił
bowiem poglądu
Sądu
Okręgowego w
Jeleniej Górze
z dnia 25 10
2016r. w sprawie
VI Kz 203/16
a rozstrzygnięcie
wydane w tejże
sprawie
sprawiło, że Sąd
Rejonowy w
Zgorzelcu był
zobligowany do
przeprowadzenia
jurysdykcyjnej
fazy
postępowania.
Bez wątpienia
wygenerowane
zostały w ten
sposób koszty,
jakie wystąpić
nie powinny.
W ocenie Sądu
zachodzi zatem
wyjątkowy
wypadek, jaki
uzasadnia
obciążenie
takimi kosztami
Skarb Państwa.
Wyjątkiem są
koszty,
poniesione przez
oskarżycieli z
tytułu
ustanowienia
pełnomocnika.
W odróżnieniu
bowiem od
oskarżonej
oskarżyciel

	<p>posiłkowy dysponował wyborem co do wszczęcia i prowadzenia postępowania przed Sądem I instancji. Skoro postępowanie to zostało wszczęte z jego woli, to brak jest podstaw aby i w tym zakresie należności z tytułu ustanowienia pełnomocnika ponosił Skarb Państwa.</p>	
7. PODPIS		

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Uchylenie wyroku i umorzenie postępowania	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana